

04 ΣΕΠ. 2013

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ακαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-5243522

**Αθήνα 3/9/ 2013
 Αριθμ. Πρωτ. 1186**

Προς:
 Βουλή των Ελλήνων
 Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
 Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Βοσκότοποι»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 12085/20-6-2013

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Α. Πετράκος, Ε. Αποστόλου, Ε. Αμμανατίδου-Πασχαλίδου, Ο. Γεροβασίλη, Δ. Γελαλής, Α. Καλογερή, Δ. Κοδέλας, Χ. Μαντάς Α. Μεϊκόπουλος, Ν. Μιχελάκης, Κ. Μπάρκας, Ε. Ουζουνίδου και Ι. Σταθάς**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ο επανακαθορισμός της επιλέξιμης έκτασης των “βοσκήσιμων γαιών” για την Ελλάδα σύμφωνα με τον ορισμό του αρθρ. 2 του Καν.1120/2009, πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο σχετικής εκτελεστικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με ημερομηνία έκδοσης την 28^η Ιουνίου 2012. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, εφαρμόστηκαν συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια που συμφωνήθηκαν μεταξύ των ελληνικών αρχών και της αρμόδιας υπηρεσίας της ΕΕ, σύμφωνα κατά το δυνατό, με το αρθρ. 2 του Καν.1122/2009.

Επισημαίνεται ότι η Ελλάδα είναι υποχρεωμένη να προσαρμοστεί στα δεδομένα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το χαρακτηρισμό των εκτάσεων ως «μόνιμους βοσκότοπους», διαφορετικά κινδυνεύει με την επιβολή βαρύτατων προστίμων. Για το λόγο αυτό, η επιλεξιμότητα των βοσκήσιμων γαιών, υπό την έννοια των Κοινοτικών Κανονισμών εξετάζεται κάθε χρόνο, ενώ πλέον λαμβάνονται υπόψη και οι χαρακτηρισμοί εκτάσεων από τα Δασαρχεία (αναδασωτέες εκτάσεις, απαγορευτικές διατάξεις βόσκησης κ.λπ.).

Σημειώνεται ότι, η έννοια της επιλεξιμότητας των βοσκοτόπων για τους σκοπούς των άμεσων ενισχύσεων διαφέρει από την έννοια της διαχείρισης των βοσκοτόπων.

Το νομικό πλαίσιο που διέπει τη διαχείριση των Κοινοτικών μόνιμων βοσκοτόπων από την πλευρά των Δήμων είναι ιδιαιτέρα απαρχαιωμένο και καλύπτει παλαιότερες ανάγκες, όταν ο στόχος ήταν να διασφαλιστεί η νόμιμη

είσοδος των κοπαδιών στις εκτάσεις αυτές. Βάσει αυτού του πλαισίου, προβλέπεται χρηματικό αντίτιμο για τη νόμιμη χρήση των μόνιμων βοσκοτόπων και κυρώσεις-πρόστιμο για τις περιπτώσεις της αυθαίρετης βόσκησης.

Σήμερα, παρατηρείται το φαινόμενο της υποβόσκησης, το οποίο έχει οδηγήσει στη δάσωση μεγάλου μέρους των βοσκήσιμων γαιών και στη συνέχεια στο χαρακτηρισμό τους ως μη επιλέξιμες εκτάσεις.

Η επικαιροποίηση του νομικού καθεστώτος για τα βοσκοτόπια είναι αναγκαία και θα πρέπει να συνδεθεί η μη ορθή χρήση των κατανεμημένων εκτάσεων από τους δικαιούχους με χρηματικό πρόστιμο που θα επιβάλλεται από τους δήμους. Συγχρόνως, οι δήμοι θα πρέπει να είναι σε θέση να χορηγούν στοιχεία, στο πλαίσιο ελέγχου της πολλαπλής συμμόρφωσης, τα οποία θα αφορούν την ορθή χρήση των βοσκήσιμων εκτάσεων για το σύνολο των κτηνοτρόφων που κάνουν χρήση αυτών.

Προκειμένου να υλοποιηθούν τα παραπάνω αλλά και να επιτευχθεί μια ρεαλιστική και ορθολογική διαχείριση αυτών των εκτάσεων, θεωρείται επιτακτική ανάγκη οι Δήμοι όλης της χώρας να έχουν πρόσβαση στις γεωχωρικές πληροφορίες που αφορούν στην περιοχή αρμοδιότητάς τους, έτσι ώστε η δήλωση-αίτηση που υποβάλλει ο κάθε κτηνοτρόφος στις υπηρεσίες των Δήμων, προκειμένου να εισάγει τα ζώα του νόμιμα στις κοινόχρηστες εκτάσεις, να περιλαμβάνει και τις απαραίτητες γεωχωρικές πληροφορίες (ενότητα, χαρτογραφικό υπόβαθρο, κοινή χρήση με συστεγαζόμενους κ.λπ.). Έτσι, καθίσταται δυνατή η χορήγηση από την πλευρά των Δήμων ορθών στοιχείων χρήσης Κοινοτικών βοσκοτόπων (και όχι απλών πινάκων με αριθμό εκταρίων ή στρεμμάτων).

Γενικότερα, ο ΟΠΕΚΕΠΕ, με γνώμονα πάντοτε το δημόσιο συμφέρον και τη διασφάλιση του εισοδήματος των κτηνοτρόφων και προκειμένου να υπάρξει ομαλή μετάβαση όλων των εμπλεκόμενων φορέων [Περιφερειακές Διευθύνσεις (Π.Δ.) ΟΠΕΚΕΠΕ-ΕΑΣ-Δημοτικά Διαμερίσματα-Κτηνοτρόφοι] στα νέα δεδομένα που εισάγει η εφαρμογή του σχεδίου δράσης, υλοποιεί τις παρακάτω ενέργειες:

- Αποστολή στις Π.Δ. του ΟΠΕΚΕΠΕ καταστάσεων κτηνοτρόφων με εκτάσεις βοσκοτόπων, όπως προέκυψαν από την ΕΑΕ 2012 και τις αντίστοιχες μειώσεις τους, σύμφωνα με τους συντελεστές επιλεξιμότητας που εφαρμόστηκαν στο υπόβαθρο της ΕΑΕ 2013, οι οποίες θα φέρουν ιδιαίτερη σήμανση για τους κτηνοτρόφους, αριθμό δικαιωμάτων ανά κτηνοτρόφο και αντιστοίχηση με εκτάρια.
- Αποστολή στις Π.Δ. του ΟΠΕΚΕΠΕ των στοιχείων των αγροτεμαχίων αναφοράς (τόσο χωρικά όσο και αλφαριθμητικά) που έχουν χαρακτηριστεί ως μόνιμοι βοσκότοποι σε επίπεδο Δημοτικού Διαμερίσματος και Π.Ε. Για κάθε αγροτεμάχιο αναφοράς θα αναφέρεται η επιλέξιμη έκταση του 2012, ο συντελεστής επιλεξιμότητας, η νέα έκταση μετά την εφαρμογή του συντελεστή και θα σημαίνεται αν έχει δηλωθεί το 2012 έστω και από έναν κτηνοτρόφο.
- Συνεργασία των Π.Δ. του ΟΠΕΚΕΠΕ και παράλληλη παροχή των παραπάνω στοιχείων σε ΕΑΣ, Δήμους και συλλόγους κτηνοτρόφων, προκειμένου να αξιοποιηθούν οι υπάρχουσες εκτάσεις βοσκότοπων με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.
- Αξιολόγηση τυχόν τεκμηριωμένων ενστάσεων επί των συντελεστών επιλεξιμότητας των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και αξιοποίηση των

- χωρικών δεδομένων περιοχών που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν ως βοσκότοποι.
- Επαναξιολόγηση του Σχεδίου Δράσης των βοσκήσιμων γαιών 2012 με τη μέθοδο των επιτόπιων ελέγχων.

Όσον αφορά το Νόμο 4061/2012 (ΦΕΚ 66/τ.Α' /22-3-2012) περί διαχείρισης και προστασίας ακινήτων Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων – Ρύθμιση εμπράγματων δικαιωμάτων και λοιπές διατάξεις, σημειώνεται ότι ο εν λόγω Νόμος θέτει νέο καθεστώς στο νομοθετικό και τεχνικό πλαίσιο που διέπει τα ακίνητα του ΥΠΑΑΤ και υπάγονται ως προς την διαχείριση τους στα άρθρα 4, 7 και 10 του ιδίου Νόμου. Στο άρθρο 1 του Νόμου ορίζονται τα ακίνητα του ΥΠΑΑΤ, συμπεριλαμβάνοντας όλες εκείνες τις διαθέσιμες και κοινόχρηστες εποικιστικές εκτάσεις μεταξύ των οποίων είναι εποικιστικά χερσολίβαδα, βοσκοτόπια και εκτάσεις κτηνοτροφικής αποκατάστασης.

Ωστόσο από αυτά τα ακίνητα εξαιρούνται τα τμήματα εκείνα τα οποία εμπίπτουν στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Ν. 4061/2012, δηλαδή Δασικές, Αναδασωτέες, Αρχαιολογικές, Απολύτου προστασίας περιοχές, αιγιαλοί και παραλίες. Επίσης, δεν υπάγονται εκτάσεις οι οποίες έχουν παραχωρηθεί κατά κυριότητα με νόμιμα παραχωρητήρια. Ενώ από την διαχείριση εξαιρούνται και εκείνα τα γεωτεμάχια για τα οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 22 περί μη προβολής δικαιωμάτων από το Δημόσιο και 23 περί εξαγορών ακινήτων.

Τα θέματα διαχείρισης δημόσιας γης αντιμετωπίζουν χρόνια τεχνικά και νομικά ζητήματα, ο όγκος των δεδομένων που διέπει τα ακίνητα είναι τεράστιος και η έλλειψη κτηματολογίου και κυρωμένων δασικών χαρτών καθιστούν τη διαχείρισή τους χρονοβόρα και αποσπασματική. Συγκεκριμένα τα μεγάλα εποικιστικά ακίνητα και κυρίως οι εκτάσεις που δόθηκαν για κτηνοτροφική αποκατάσταση παρουσιάζουν ποικίλα θέματα προς διευθέτηση όπως αυθαίρετες ή όχι αλλαγές χρήσης σε τμήματα αυτών όπως σταβλικές εγκαταστάσεις, καλλιέργειες, επεκτάσεις οικισμών, δημιουργία δημοτικών χώρων, οδικών έργων κλπ, ιδιοκτησιακές αμφισβητήσεις, αυταρχική και αναίτια υπερβολική χρήση των επιμέρους εκτάσεων που δημιουργεί δυσχέρειες κατά την εποπτεία και την εναλλακτική αξιοποίηση ολόκληρου του ακινήτου.

Οι διατάξεις του άρθρου 24 του Νόμου περί ακινήτων για βόσκηση ορίζουν διαδικασίες αποσαφηνίσεως των παραπάνω προβλημάτων. Εκτιμάται ότι, η κτηνοτροφική εκμετάλλευση μιας έκτασης εμπεριέχει, τις περισσότερες φορές, συνδυασμό υφιστάμενων χρήσεων γης, όπως η δημιουργία κτηνοτροφικών, σταβλικών ή άλλων εγκαταστάσεων καθώς και διαφόρων υποστηρικτικών αρόσιμων καλλιεργειών. Γενικότερα, η ελεγχόμενη και υπό προϋποθέσεις χρήση της έκτασης μόνο για βόσκηση αποτελεί μια ήπια μορφή αγροτικής εκμετάλλευσης και δεν επιφέρει μόνιμες διαφοροποιήσεις στο φυσικό τοπίο. Ωστόσο είναι αναγκαίο να προσδιορίζονται χαρτογραφικά, στο Ελληνικό γεωδαιτικό Σύστημα ΕΓΣΑ 87, τα τμήματα του ακινήτου που αφορούν σε διαφορετικές χρήσεις γης εντός της ευρύτερης κτηνοτροφικής έκτασης. Εξάλλου η απλή χρήση βόσκησης προσδιορίζεται χαρτογραφικά από τις ενότητες του Συστήματος Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων του LPIS παρά τις όποιες μεταβολές, βελτιώσεις και επικαιροποιήσεις συντελούνται.

Σε ό,τι αφορά στη νέα ΚΑΠ 2014-2020, στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων, μετά από παρέμβαση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, άλλαξε ο ορισμός για τους βοσκοτόπους, που πρότεινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υποστήριξαν πολλά Κράτη-Μέλη. Συγκεκριμένα, το ΥΠΑΑΤ πέτυχε την αλλαγή του ορισμού, ώστε να ληφθεί υπόψη η ιδιαιτερότητα των ελληνικών βοσκοτόπων, που είναι ποικιλόμορφοι, από πλούσια λιβάδια έως εντελώς ξηροθερμικές εκτάσεις, με έντονη παρουσία φρυγανώδους και ξυλώδους χαμηλής βλάστησης, προκειμένου να εξασφαλιστεί η επιλεξιμότητα των ελληνικών βοσκοτόπων για την καταβολή των άμεσων ενισχύσεων.

Επιπλέον, οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ σχεδιάζουν ένα πλαίσιο για τη διανομή και διαχείριση των βοσκοτόπων αναφορικά με τις άμεσες ενισχύσεις, με διαφάνεια, αντικειμενικότητα και αποτελεσματικότητα, το οποίο θα βασίζεται σε πραγματικά στοιχεία παραγωγής, σε συνδυασμό με τη διανομή και τη χρήση των ακινήτων, ενώ συνεργάζονται με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για την επικαιροποίηση ή θέσπιση νέου ολοκληρωμένου νομοθετικού πλαισίου σχετικά με την οριοθέτηση και τη διαχείριση των βοσκοτόπων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΤΡΑΣΗ

A. Τσαύταρης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κ. Α. Πετράκο
2. Βουλευτή κ. Ε. Αποστόλου
3. Βουλευτή κα Ε. Αμμανατίδου-Πασχαλίδου
4. Βουλευτή κα Ο. Γεροβασίλη
5. Βουλευτή κ. Δ. Γελαλή
6. Βουλευτή κα Α. Καλογερό
7. Βουλευτή κ. Δ. Κοδέλα
8. Βουλευτή κ. Χ. Μαντά
9. Βουλευτή κ. Α. Μεϊκόπουλο
10. Βουλευτή κ. Ν. Μιχελάκη
11. Βουλευτή κ. Κ. Μπάρκα
12. Βουλευτή κα Ε. Ουζουνίδου
13. Βουλευτή κ. Ι. Σταθά